

HRVATSKI SABOR

P.Z. br. 181

Klasa: 015-01/08-01/09

Urbroj: 65-08-02

Zagreb, 24. listopada 2008.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 137. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika HNS-a u Hrvatskom saboru, aktom od 23. listopada 2008. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određeni su zastupnici Goran Beus Richembergh i Miljenko Dorić i zastupnica prof. dr. sc. Vesna Pusić.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

P.Z. br. 181

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika

HNS-a

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Zagreb, 23. listopada 2008. godine

Primljeno:	23 -10- 2008	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
015-01/08-01/09	65	
Uredžbeni broj:	Pril.	Vrij.
6532-1/08-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, ovim podnosimo

Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Sukladno članku 135. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnici Goran Beus Richembergh i Miljenko Dorić i zastupnica prof. dr. sc. Vesna Pusić.

Predsjednica Kluba HNS-a

prof.dr. sc. Vesna Pusić

**Klub zastupnika Hrvatske narodne stranke – liberalnih demokrata
u Hrvatskome saboru**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI
ZAKONA O PODRUČJIMA ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Zagreb, listopad 2008.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI
ZAKONA O PODRUČJIMA ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 133. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU
UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

U Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj («Narodne novine» , br. 86/06.) u članku 3. definirano je da je sjedište Zagrebačke županije u Gradu Zagrebu. Obzirom da je Grad Zagreb u odnosu na Zagrebačku županiju zasebna jedinica regionalne (područne) samouprave neodrživo je rješenje da se sjedište jedne županije nalazi na području druge županije.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom:

- sjedište Zagrebačke županije određuje se na njenome području i to u Velikoj Gorici, kao najvećemu gradu i stvarnom gospodarskom, kulturnom, prometnom i pravosudnom središtu Zagrebačke županije.

Posljedice koje će proisteći iz donošenja ovoga Zakona:

- Pitanje sjedišta Zagrebačke županije uredit će se na način kojim je to riješeno u svim ostalim županijama u Republici Hrvatskoj;
- Zagrebačka županija će sve upravne poslove obavljati sa svoga područja i na svome području;
- Umanjit će se troškovi funkcioniranja Zagrebačke županije;
- Ustavom, zakonima i drugim propisima utvrđene upravne i druge obveze Zagrebačke županije bit će građanima bliže i dostupnije;
- Stići će se uvjeti za postupno osnivanje i razvitak onih županijskih institucija i službi koje sada ne postoje u Zagrebačkoj županiji.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Tekst prijedloga Zakona s obrazloženjem daje se u prilogu.

V. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Odredbe važećeg Zakona daju se u prilogu.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PODRUČJIMA ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Članak 1.

U Zakon u o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj («Narodne novine», br. 86/06.) u članku 3. točka I. riječi „Gradu Zagrebu“ zamjenjuju se riječima „Velikoj Gorici“.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2010. godine.

OBRAZLOŽENJE:

Uz Člar ak 1.

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj i to još od njegove prve verzije (NN. br. 90 od 30. prosinca 1992.) pa do posljednje (NN br. 86 od 28. srpnja 2006.) i to u članku 3. već je 16 godina određeno da je Grad Zagreb sjedište Zagrebačke županije. Time je ozakonjena jedna jedina iznimka od samora:zumljivog i uvijek i svugdje poštivanog pravila da se svim jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave sjedište određuje u jednome od naselja odnosno u nekoj od jedinica lokalne samouprave unutar njihova područja. Ako je isprva i bilo moguće pravdati to rješenje činjenicom da je od 1992. do 1996. godine Zagrebačka županija imala specifičan oblik svoga područja, ovisan o Gradu Zagrebu preko kojega su vodile sve komunikacijske veze istočnoga i zapadnoga dijela Županije, to već 12 godina nije slučaj jer je 1996. godine područje Zagrebačke županije oblikovano kao cjelovito i povezano područje u čijemu je komunikacijskome središtu područje Grada Velike Gorice.

Razlozi za promjenom dosadašnje zakonske odredbe o središtu Zagrebačke županije su višestruki:

- a) političko-pravni: svaka županija treba imati sjedište na svome području;
- b) funkcionalni: sjedište mora biti dostupno prometnim pravcima iz svih krajeva Županije te najbliže ili najdostupnije većini stanovnika Županije;
- c) upravni: upravljanjem sa svoga područja i na svome području usluge javne uprave se približavaju građanima, omogućava se održavanje vlastitih posebnosti, potiče se zajedništvo te jača identitet Županije;
- d) gospodarski: troškovi upravljanja i obavljanja servisnih usluga županijske uprave prema građanima niži su na području Zagrebačke županije nego na području Grada Zagreba;

Nesporna je autonomna volja Hrvatskog sabora da navedenu nelogičnu anomaliju ispravi te da slijedom poštivanja primjerenih kriterija ozakoni novo rješenje po kojemu bi za sjedište Zagrebačke županije trebalo odrediti najpogodnije naselje s područja Županije.

Korisno je znati u kakvim je okolnostima donesena postojeća, godinama osporavana odredba Zakona 1992. godine. Zakon o lokalnoj samoupravi i upravi i Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj stupili su na snagu istoga dana - 30. prosinca 1992. godine. Rasprava o njihovom sadržaju kao i o brojnim amandmanima zbog zadanih je rokova bila užurbana, skraćena i arbitrarno okončana. Jedno od ključnih pitanja u toj raspravi bilo je razgraničenje između Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Pri tom valja imati na umu da je do tada bio na snazi Zakon o spajanju općina s područja Gradske zajednice Zagreb i prestanku Gradske zajednice Zagreb (NN br. 47/90 i 33/92), prema kojemu su tadašnje općine Samobor, Velika Gorica i Zaprešić postale dijelom Grada Zagreba.

Sama inicijativa za ustanovljenje Zagrebačke županije kao posebne jedinice pokrenuta je 1992. godine gotovo istodobno iz Velike Gorice, Sv. Ivana Zelina, Jastrebarskog i Samobora. Kako se toj inicijativi nisu priključili tadašnji saborski zastupnici s područja Velike Gorice i Zaprešića to su područja Velike Gorice i Zaprešića tada privremeno ostala u sastavu Grada Zagreba. Time je preostalo područje Županije Zagrebačke (2 500 km² i 168 000 stanovnika) postalo prometno i fizički razdvojeno, a obzirom na stavak 2. članka 131. Ustava Republike Hrvatske (da područje županija «bude izražaj povijesnih, prometnih i gospodarskih čimbenika i sposobno da bude prirodna samoupravna cjelina») također i ustavno upitno. U takvim je okolnostima naselje Zagreb definirano sjedištem Županije Zagrebačke.

Teritorijalna, odnosno prostorna nelogičnost Zagrebačke županije otklonjena je Zakonom iz 1995. godine. Slijedom građanske inicijative s područja bivših općina Velike Gorice i Zaprešića, potkrijepljene tisućama potpisa, Hrvatski sabor definirao je tada sadašnje područje Zagrebačke županije koja je oblikovana kao prsten oko Grada Zagreba (bez sjevernog dijela). No njeno sjedište je i nadalje ostalo u Gradu Zagrebu, dakle na području druge županije.

Uobičajeno je razlikovati «obične» županije i Grad Zagreb («koji ima položaj županije», čl. 2. Zakona o Gradu Zagrebu). Valjalo bi ipak Zagrebačku županiju dodatno razlikovati budući da je po nekim značajkama značajno ispod statusa i praktičnih ovlaštenja koje imaju ostale županije. Nema nikakvoga razloga da ona bude pod posebnim pokroviteljstvom Grada Zagreba u smislu toga da joj Zagreb bude sjedište premda se uopće ne nalazi na njenome području.

Dosadašnje rješenje generiralo je čitav niz problema u funkcioniranju Zagrebačke županije koja zbog njega nije imala ili još uvijek nema neke vlastite službe i funkcije. Zagrebačka županija je tako jedina hrvatska županija koja:

- nema vlastitu policijsku upravu (što znači niti kriminalističku policiju, antiterorističku jedinicu, dovoljan broj policajaca u temeljnoj i prometnoj policiji, a nema ni jednu postaju prometne policije na svome području itd.);
- nema vlastitu registarsku tablicu za vozila (dok neke, poput Splitsko-dalmatinske ili Osječko-baranjske imaju čak po tri);
- nema područne službe za zaštite kulturne i prirodne baštine;
- nema sve ustanove zdravstvene zaštite (poput županijske bolnice) niti joj je priznata „glavarina“ HZZO prema ukupnom broju stanovnika (to u praksi znači da joj stalno nedostaje više od 20 mobilnih timova hitne medicinske pomoći);

- donedavno nije imala ni Zavod za javno zdravstvo itd.

Činjenica je da se granica Županije s Gradom Zagrebom većim svojim dijelom, gotovo prirodno, poklapa sa tzv. Zagrebačkom zaobilaznicom, koja ujedno postojećim autoputovima te prometnicama u izgradnji povezuje sva gradska središta Županije. Statistički gledano, s 3.078.000 km² i 310.000 stanovnika, Zagrebačka županija je danas među većima u Republici Hrvatskoj.

Predlaže se da sjedište Zagrebačke županije bude u Velikoj Gorici. Grad Velika Gorica ne samo da je najveći i najrazvijeniji grad Zagrebačke županije nego se geografski gledano nalazi na njenome središnjem području, odnosno uz sjecište svih važnih prometnih pravaca koji u formi ipsilona povezuju istočne, zapadne i južne dijelove Zagrebačke županije.

Velika Gorica je također, s oko 75 tisuća stanovnika, zasigurno 7. a možda i 6. po veličini grad u Hrvatskoj, prometno, kulturno, gospodarsko i upravno sjedište područja između rijeka Save i Kupe od oko 550 km² te gospodarsko središte Zagrebačke županije. U Gradu djeluje Veleučilište koje obrazuje studente pet studija prema tzv. Bolonjskom procesu, a u Jagodnom pored Velike Gorice se nalazi i Institut za održive eko-sustave, jedina znanstvena ustanova u Zagrebačkoj županiji. U Velikoj Gorici se već nalazi čitav niz županijskih institucija poput Županijskoga suda, Županijskoga državnog odvjetništva, županijskoga Zavoda za javno zdravstvo, Ljekarni Zagrebačke županije itd.

U Velikoj Gorici (uz Vrbovec i Zaprešić) nalaze se i podružnice Hrvatskoga stočarskog selekcijskog centra te Poljoprivredne savjetodavne službe, a najavljuje se i otvaranje ureda Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture, odnosno njegovo preseljenje iz Zagreba.

Nije nevažno i to što se na području Velike Gorice nalazi i najveća i najvažnija međunarodna zračna luka u Hrvatskoj.

Upravnim funkcijama i servisima koje se sad nalaze u Velikoj Gorici izravno je orijentirano više od 80 tisuća stanovnika Grada Velike Gorice te susjednih općina Pokupsko, Kravarsko i Orle, a to predstavlja više od jedne četvrtine svih stanovnika Zagrebačke Županije. Velika Gorica s otprilike isto toliko udjela sudjeluje i u BDP-u Županije, a u novostvorenoj vrijednosti Županije s čak 37%. Očekivani ubrzani razvoj gospodarskih djelatnosti u radnim zonama Rakitovec, Turopolje, Zapad, Vukovinsko polje, Gradići-Kušanec i Velika Mlaka svakako će pogodovati većemu zapošljavanju stanovnika Županije u Velikoj Gorici te njihovoj još većoj vezanosti ili orijentiranosti na područje Velike Gorice.

Izgradnjom auto-ceste Zagreb –Velika Gorica – Sisak, osobito na dijelu od budućega čvorišta Jakuševac do čvorišta Gorica Jug te izgradnjom tzv. Istočne zaobilaznice od čvorišta Kosnica do Velike Gorice vrijeme potrebno za savladavanje udaljenosti od najudaljenijih krajeva Županije do Velike Gorice bit će još kraće nego do sada, odnosno bitno kraće od vremena potrebnoga za vožnju do središta Zagreba.

Ustanovljenjem sjedišta Zagrebačke županije na njenom vlastitom području, s mogućom i poželjnom upravnom decentralizacijom, odnosno dislokacijom pojedinih upravnih i servisnih službi u druge gradove ili općine Županije potaknut će se viša razina županijske cjelovitosti i zajedništva. Ujedno se time upravne i servisne službe Županije smještaju bliže građanima.

Važno je napomenuti i to da Zagrebačka županija za najam poslovnih prostora u Zagrebu i režijske troškove izdvaja velika financijska sredstva iz svoga proračuna. Preseljenjem službi Zagrebačke županije u Veliku Goricu bitno bi se umanjili ti troškovi.

Uz Članak 2.

Predlaže se da ovaj Zakon stupi na snagu 1. siječnja 2010. godine kako bi se preseljenje službi moglo pripremiti kvalitetno, na vrijeme i bez smetnji u njihovu funkcioniranju.

HRVATSKI SABOR

2045

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PODRUČJIMA ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Prolašavam Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. srpnja 2006. godine.

Klasa: 011-01/06-01/41
Urbroj: 71-05-03/1-06-2
Zagreb, 19. srpnja 2006.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O PODRUČJIMA ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA U REPUBLICI HRVATSKOJ

I. TEMELJNA ODREDBA

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuje područno ustrojstvo Republike Hrvatske te se određuju područja svih županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, njihovi nazivi i sjedišta, način utvrđivanja i promjene granica općina i gradova, postupak koji prethodi promjeni područnog ustrojstva i druga pitanja od značaja za područno ustrojstvo jedinica lokalne samouprave, odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave.

II. PODRUČJA ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA

Članak 2.

Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske, posebna je i jedinstvena, teritorijalna i upravna jedinica, kojoj se ustrojstvo uređuje Zakonom o Gradu Zagrebu.

Ovim se Zakonom utvrđuje i područje Grada Zagreba, glavnoga grada Republike Hrvatske.

Članak 3.

Županije na području Republike Hrvatske su:

- I. Zagrebačka županija sa sjedištem u Gradu Zagrebu,
- II. Krapinsko-zagorska županija sa sjedištem u Krapini,
- III. Sisačko-moslavačka županija sa sjedištem u Sisku,

- IV. Karlovačka županija sa sjedištem u Karlovcu,
- V. Varaždinska županija sa sjedištem u Varaždinu,
- VI. Koprivničko-križevačka županija sa sjedištem u Koprivnici,
- VII. Bjelovarsko-bilogorska županija sa sjedištem u Bjelovaru,
- VIII. Primorsko-goranska županija sa sjedištem u Rijeci,
- IX. Ličko-senjska županija sa sjedištem u Gospiću,
- X. Virovitičko-podravska županija sa sjedištem u Virovitici,
- XI. Požeško-slavonska županija sa sjedištem u Požegi,
- XII. Brodsko-posavska županija sa sjedištem u Slavonskom Brodu,
- XIII. Zadarska županija sa sjedištem u Zadru,
- XIV. Osječko-baranjska županija sa sjedištem u Osijeku,
- XV. Šibensko-kninska županija sa sjedištem u Šibeniku,
- XVI. Vukovarsko-srijemska županija sa sjedištem u Vukovaru,
- XVII. Splitsko-dalmatinska županija sa sjedištem u Splitu,
- XVIII. Istarska županija sa sjedištem u Pazinu,
- XIX. Dubrovačko-neretvanska županija sa sjedištem u Dubrovniku,
- XX. Međimurska županija sa sjedištem u Čakovcu.